

en compte que les probabilitats de curació d'aquesta malaltia van essent cada cop més petites a mida que van transcorreguent anys, a partir de les primeres molèsties. Això deixant de banda les possibles complicacions a què estan exposats els ulcerosos, sobretot si es tracten incompletament.

Segurament el metge li receptara, entre altres coses, el bicarbonat, el que demostra la seva valuosa cooperació, però insistirà en un règim alimentari adequat, en un repòs relatiu i en altres medicacions, quin conjunt ben orientat constituirà el veritable tractament d'aquesta malaltia.

El bicarbonat, en aquest cas, no sols és útil, sinó necessari, com ho és el règim alimentari; però ni l'un ni l'altre isolats poden representar el paper d'un tractament complet.

El mateix que portem dit pel cas concret de la llaga d'estòmac, que és amb tot el més freqüent, podem aplicar a totes les malalties quines molèsties gàstriques calmen amb alcalins i quina causa pot residir en altres entranyes, més o menys allunyades de l'estòmac; per més que en aquests casos el malalt no resolgui d'igual manera el seu problema. Es sobretot en aquests que podem aplicar una màxima fonamental en medicina: «**Tractar una malaltia no és calmar els símptomes, sinó atacar les causes que els produeixen.**» No resolem res calmant la migranya amb aspirina, el restrenyiment amb un laxant o el mal d'estòmac amb bicarbonat: cal cercar i remeiar les seves causes per evitar la seva reaparició i curar, per tant, la malaltia. Això no vol dir, repetim, que aquests medicaments, diguem-ne calmants, no entrin a formar part del tractament conjunt, causal i simptomàtic, d'aquella; fins n'hi han, com el bicarbonat per la llaga, que se'ns fan indispensables, doncs són calmants i curatius al mateix temps.

En resum, doncs: El bicarbonat no és perjudicial per l'estòmac. Acompanyat d'un senzill règim alimentari, pot resoldre alguns trastorns dolorosos aguts del païdor, però és incapàc de guarir aquelles malalties digestives d'una certa duració, si no va acompanyat d'altres elements curatius adequats en cada cas.

¿El tabaco dana al corazón? Por el Dr. J. Busquets Aluart

(Viene de la página 15)

Unos consejos a los fumadores anormales.—El tabaco debe ser empleado como pasatiempo epicúreo y no como instrumento de trabajo o medio de olvido de disgustos y otros sinsabores. Favorable después de las comidas, el tabaco es perturbador sobre todo para los jóvenes y los adultos sufrientes o delicados, aunque sean clásicos fumadores. En España apenas se han introducido las buenas boquillas o pipas aptas para descotinizar y evitar las bases piridínicas del tabaco del humo y de ahí la conveniencia de preverse de estos medios de defensa con preferencia a fumar sin precaución el tabaco ya descotinizado. Renunciar al tabaco en sintiendo las menores molestias cardíacas y consultar en su caso sobre las mismas, si ya se padece de las vías respiratorias (tos pertinaz, asma, etc.).

La contrapruneta terapéutica ha sido decisiva en algunos de nuestros casos. En un paciente que sufría de algias o dolores de pecho, no hallamos otra terapéutica que recomendarle la abstención de fumar y a las pocas semanas se logró su curación definitiva. En un joven que aquejaba palpaciones y paros bruscos de corazón ocurrió rápida mejoría al prescindir de toda clase de tabaco y así iríamos citando tantos casos en demostración de lo que estudiamos.

De aquí las conclusiones a que nos lleva el anterior estudio general sobre el uso y abuso del tabaco, y que se reducen a las siguientes: El tabaco en los individuos sin síntoma alguno de predisposición a dejarse intoxcar puede ser usado con moderación, evitando obsesionarse o deleitarse en su abuso. En los fumadores con terreno apto a la intoxicación y en los muy habituados o grandes fumadores que ya experimentan molestias, es conveniente la consulta médica y en su caso la abstención más completa. Esta supresión se hará extensiva a todos los enfermos de morbo, una de cuyas causas puede ser el tabaco. La imposibilidad de desarrancar el vicio nicotínico podría remediarlo usando tabacos muy descotinizados o pipas y boquillas convenientemente preparadas para impedir el paso de la nicotina.